

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 77558

гр. София, 22.06.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 28 СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и втори юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: АНДРЕЙ КР. Г.

като разглежда докладваното от АНДРЕЙ КР. Г. Частно гражданско дело № 20231110114093 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 411, ал. 2, т. 1 ГПК.

Подадено е заявление за издаване на заповед за изпълнение от заявителя С. Г. М. срещу длъжника „Уиз Еър Унгария Црт.“ чрез клона в България.

Настоящият съдебен състав при служебна проверка на заявлението за редовност е Установява се, че заявлението е нередовно – не отговаря на изискването на чл. 128, т. 1 ГПК, тъй като съгласно чл. 102з, ал. 1 ГПК не се допуска при подаване на искова молба с електронен подпис пълномощното да е представено електронно заверено от представител, а същото или следва лично да се представи пред служител на съда, който да удостовери верността на документа, или да съдържа електронен подпис на упълномощителя и електронно удостоверение за време.

Заявителят е възразил чрез подателя на заявлението (нередовно упълномощен представител) с молба с вх. № 91640/03.04.2023 г., че тълкуването на настоящия съд не било правилно, тъй като противоречало на буквата и духа на закона, и на здравия разум, тъй като правело подаването на документи до съда изцяло по електронен път.

По първото възражение – че указанията противоречат на буквата на закона, съдът намира, че същото не е обосновано и пряко противоречи на езиковото и систематично тълкуване на разпоредите на ГПК. Разпоредбата на чл. 102з, ал. 1 ГПК се намира в глава единадесета „а“ „Процесуални действия и актове в електронна форма“ на ГПК, т.е. съдържа особени правила към изявленията на страните, които се прилагат спрямо техните изявления до съда като специални норми спрямо общите правила за електронни документи. Такива общи правила по принцип се съдържат в Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги и Регламент (ЕС) № 910/2014 г., които уреждат с оглед ползвания в случай квалифициран електронен подпис с квалифицирано удостоверение в чл. 25, пар. 2 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г., че същият има сила на саморъчен подпис. В същото време нито един от тези два нормативни акта не урежда правилата

относно заверяване на копия от документи. Правила за заверяване на копия от документи се съдържат в глава четиринадесета на ГПК, озаглавена „Доказателства“. Така в чл. 183, ал. 2 ГПК е предвидено, че преписи от документи на хартия могат да се представят и в заверен от страната електронен препис с електронен подпис. Тук обаче е предвидена възможност да се изиска от другата страна оригинал на документа. Следователно това правило не може да се прилага към адвокатските пълномощни поради причината, че същите не представляват доказателства за граждански права единствено за каквито се прилага глава четиринадесета ГПК, а процесуални изявления, уредени от особеното правило на чл. 102з, ал. 1 ГПК. Друго правило относно заверките на документи се съдържа в

чл. 32 ЗАдв, който предвижда, че адвокатът може да заверява подписи върху документи, които са му представени от негови клиенти, и в този случай те имат сила на официално заверени преписи. Следва обаче да се има предвид, че и тази разпоредба според буквалния си прочит е неприложима към пълномощните, които не се предоставят от клиентите на адвоката, а се подписват от тях, за да възникне правоотношението, от което възниква правото на адвоката да съставя официално заверени преписи – т.е. подписът дава основание да може да се използват преписи. Поради това тази разпоредба също се явява обща спрямо специалното правило, установено от законодателя в чл. 102з, ал. 1 ГПК специално за формата на процесуални изявления, представени пред съда от пълномощник.

Следователно няма правила на закона, които да изключват съдържанието на специалната разпоредба на чл. 102з, ал. 1 ГПК, уредена именно за подаване на електронни изявления до съда чрез пълномощник. Подалият заявлението обаче оспорва и тълкуването, което съдебният състав дава на тази разпоредба, което налага и анализ на нейния текст. Чл. 102з, ал. 1 ГПК изисква подаване на електронни изявления на страната или с пълномощно, което съдържа квалифициран електронен подпис (или печат) на *упълномощителя* и квалифицирано удостоверение за време, или с такова, което е подадено по реда на чл. 305 ЗСВ. Подалият заявлението адвокат твърди, че в случая препращането „следва да се разбира в контекста на разпоредбата на чл. 360ж, ал. 2 и 3 от ЗСВ“. Действително текстът следва да се разбира точно в контекста на тези разпоредби, които уреждат конверсията на хартиени документи по електронни дела. Няма спор и че те се прилагат по времето на образуване на настоящото дело. Тези разпоредби въвеждат допълнителна гаранция за съответствие на представени на хартия документи със записите по електронните дела, водени от съдилищата, като изискват документите, които едно лице е получило на хартия и иска да представи по някое съдебно дело, да се представят за удостоверяване пред служител на съда, който да ги въведе в електронната система. Точно този „контекст“ предполага, че адвокати не могат да заверяват електронно получени от клиентите им пълномощни на хартия и да ги представят на съда като електронен образ без заверка на съдебния служител. Следователно буквата на закона е именно в разбирания от настоящия съд смисъл – съществува забрана

адвокат да представя заверен със собствения си електронен подпис електронен образ от получено от него на хартия пълномощно.

Следователно при неоснователност на първото възражение на подалия заявлението адвокат срещу указанията на съда, следва да се разгледа и второто възражение – че указанията противоречат на духа на закона.

Духът на закона изисква създаване на работещата система на електронното правосъдие, но и при гарантиране на правната сигурност – т.е. създаване на механизми за удостоверяване на самоличността на явяващите се пред съда лица и техните представители, както и за удостоверяване, че процесуалните изявления до съда са направени именно от тях. Поради това улеснението на електронния оборот върви ръка за ръка с въвеждане на изисквания за проверка на самоличност по електронен път и удостоверяване на автентичността на електронните изявления. Именно и поради това се изисква изявленията да имат електронен подпис, а не просто да се посочи от кое лице са направени.

Разбира се, с оглед на изискванията на лицензиране на адвокатите и това последните да спазват етични правила, спрямо тях са предвидени и някои облекчения, вкл. възможността им да представят заверени преписи, което обаче има своите изключения. В този контекст следва да се има предвид и предметът на настоящото дело, което е за обезщетение за закъснение на полети. По тези дела многократно е констатирана възможност за злоупотреба с лични данни на пътници, като дори нарочно информационно съобщение на Европейската комисия от 09.03.2017 г. (достъпно на https://transport.ec.europa.eu/system/files/2018-12/2017-03-09-information-note-air-passenger-rights-on-claim-agencies_bg.pdf), посочва, че тълкуването на Регламент (ЕО) № 261/2004 г., който урежда правата на компенсация, изисква наличие на „недвусмислено пълномощно“. Това изискване е уредено и в местното законодателство – в правилото на чл. 135, ал. 2 ЗГВ, което предвижда засилени изисквания към пълномощните. Следователно и духът на закона не е в смисъл, че към адвокатското пълномощно не може да има изисквания. Следва да се има предвид, че представянето на електронен образ и на заверен хартиен образ не са абсолютно равностойни, доколкото при хартиения образ може да се проследи по-добре дали има наслагване на различни листове върху едно копие, което при електронните документи е възможно да се маскира по-добре със съответни софтуерни умения. Не е без значение и това, че хартиеният подпис не може да се извърши от друго лице, без последното да може положително да се идентифицира (което при електронните подписи е възможно при предаване на частния ключ и паролата за достъп на лице, което подписва определени документи – широко разпространена при българските търговци практика). Целта на закона по отношение на идентификацията е и ясно заявена в мотивите на законопроекта, с който е създадена разпоредбата на чл. 102з ГПК – законопроект 002-01-69, внесен от Министерския съвет на 03.12.2020 г. в 44. Народно събрание, в който ясно се дава предимство на електронната идентификация.

Що се отнася до третото възражение на подателя на заявлението, което носи изцяло утилитарни мотиви, същото не се отнася до прилагането на закона, а до това, че се „обезсмисля въобще подаването на заявления по електронен път“. Макар и това възражение да има изцяло политическо съдържание (в смисъл на това какво решение следва да възприеме законодателят) и поради това не може да се обсъжда от правоприлагащ орган като съда, а следва да се адресира към законодателя, настоящият съдебен състав има практически доказателства за обратното, тъй като множество лица, най-вече юридически лица, които имат отношения с много клиенти, ползват подписани с електронен печат пълномощни при отправяне на изявление до съда и същите служат за образуване на производства, които се развиват по законосъобразния начин. Нищо не пречи на подалия заявлението да дойде до съда и да представи пълномощното на хартия, за да бъде то присъединено към електронното дело по реда на чл. 360ж, ал. 2 и 3 ГПК, или да представи пълномощното в заверен на хартия препис, или да поиска клиентът му да си създаде електронен подпис. Това действително са формални изисквания, но съдебният процес е и формална дейност, подчинена на определени законови правила, сред които и чл. 102з, ал. 1 ГПК. В случай че правилата се променят, ще се промени и практиката на настоящия съдебен състав, но решението за това трябва да се вземе от законодателя. Дотогава, доколкото формалните изисквания нито са свързани с прекомерни разходи, нито с невъзможни срокове, законът следва да се прилага по начина, приет от Народно събрание.

Доколкото по делото не е представено валидно пълномощно, указанията за представяне на такова са съобщени както на подателя на заявлението (който е подал и становище на 03.04.2023 г.), така на заявителя чрез лице от домашните (на 06.06.2023 г., разписка на лист 16 от делото), и не са изпълнени и до днес, заявлението следва да се отхвърли поради липса на пълномощно съгласно чл. 411, ал. 2, т. 1 ГПК във връзка с чл. 410, ал. 2 ГПК във връзка с чл. 128, т. 1 ГПК и чл. 102з, ал. 1 ГПК.

На заявителя не следва да се дават указания по чл. 415, ал. 1, т. 3 ГПК, тъй като заявлението се отхвърля като нередовно, т.е. липсва надлежно сезиране на съда.

Така мотивиран, Софийският районен съд, 28. състав,

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ на основание чл. 411, ал. 2, т. 1 ГПК във връзка с чл. 410, ал. 2 ГПК и чл. 128, т. 1 ГПК и чл. 102з, ал. 1 ГПК Заявление за издаване на заповед за изпълнение с вх. № 74431/17.03.2023 г., подадено от името на заявителя С. Г. Маданджиев от адв. А. И..

Разпореждането може да се обжалва с частна жалба пред Софийския градски съд в едноседмичен срок от връчване на заявителя – на адреса му в Хасково и чрез адв. И. (и двата).

Съдия при Софийски районен съд: _____